

Kracht naar Kruis

STICHTING EVANGELISEREND LECTUURFONDS VOOR CHRONISCH ZIEKEN EN OUDEREN

no. 4 • December 2017 • 75ste jaargang

ADVENTSMEDITATIE

RACHAB

(Een adventsmeditatie n.a.v. Hebr.11:31: "Door het geloof is Rachab, de hoer, niet omgekomen met de ongehoorzamen, omdat zij de verkenners met vrede had ontvangen". Wij lezen hierbij Jozua 2:1-18a en Mt.1:1-6).

Rachab is een van de voormoeders van Christus. In Hebr.11:31 slaat ook op haar het refrein: "Door het geloof". Maar waarom is Rachab als enige van Jericho niet omgekomen toen de stad werd verwoest? Het ligt voor de hand om te denken, dat dat was om haar wijsheid en omdat zij uitblonk door een ernstig leven. Maar de Bijbel plaatst haar niet zomaar zondermeer in de categorie van de hoogstaande mensen; maar de Bijbel noemt haar "de hoer". Deze vrouw wordt er uitgehaald als Jericho wordt vernietigd. Een aanstootgevende gedachte is dat. Heel wat betere mensen zullen er in die dagen geweest zijn die niet werden gespaard. Men heeft haar beroep dan ook dikwijls wat netter gemaakt. Rachab werd al gauw een horecaondernemster. Maar het is de hoer Rachab die door God werd gespaard. Dat is juist ook de blijde boodschap, dat Hij zo werkt.

In vijf punten laten wij iets zien van Rachabs geloof.

1. Het belangrijkste is, dat zij m.b.t. de wonderen van de God van Israël het gerucht heeft gehoord. Zij heeft het gehoord en het heeft haar aangegrepen. Een geweldige schrikreactie heeft het in

haar gewekt. Het land Kanaän zal Israël gaan toebehoren. Het behoort dat volk zelfs al toe. "Ik weet, dat de Heere u dit land heeft gegeven". Net alsof het zo ver al is. Rachab gaat niet af op haar ogen, maar op wat zij hoort. Belangrijker voor Rachab is dat wat ze hoort dan dat wat ze ziet. Dat is altijd zo in het geloof. Niet om wat wij zien en berekenen kunnen, gaat het in het geloof, maar om wat wij horen. Rachab sloeg de schrik om het hart. Rachabs angst heeft haar tot inkeer gebracht. Als wij van de zonde niet schrikken, blijft het allemaal bij het oude met ons. Maar wanneer wij er van schrikken, zien wij hoe nodig God voor ons is. Als je schrikt van God kun je er twee kanten mee op. Je kunt je bewapenen en de poort sluiten zoals al Rachabs medebewoners hebben gedaan. Maar de andere mogelijkheid is, dat je je wapens neerlegt. Dat je Hem vraagt om genade.

2. De tweede eigenschap van Rachabs geloof is dat zij voor het volk van Israël kiest. Er zijn mensen die haar een verrader vinden die haar eigen volk niet volhardende steunt. Maar zo is het toch niet. Zij heeft God beleden als haar

Gewoontegetrouw is het laatste nummer van het jaar een extra dik nummer. Het verschijnt in de zgn feestmaand. Aan allerlei gedenkdagen wordt dit nummer van ons blad aandacht besteed. Vanuit Gods Woord zijn er overdenkingen om ons geestelijke leiding te geven. Daarnaast vindt u verscheidene artikelen waaronder een kerstverhaal van André Troost. Een woord van dank aan al onze medewerkers!

Het volgende nummer van ons blad zal DV verschijnen in februari.

Het bestuur en de medewerkers wensen U gezegende gedenkdagen toe. Dat rond de Kerst de geboren Koning der Joden centraal mag staan in Zijn vernedering. En dat rond de jaarwisseling de ernst en vreugde van het leven en van het sterven ons veel bezinning geeft. Voor het nieuwe jaar 2018 wens ik u toe dat de HEERE Zijn Aangezicht over ons allen doet lichten. Psalm 67 : 2.

Met hartelijke groet aan al onze lezers, ds. J.P. Boiten eindredacteur.

Heere voor wie er geen grenzen tellen. De God van Israël is de God van de hele wereld en die ook dus de God van Jericho is. Rachab is geen landverrader. Maar het is juist haar geloof dat ze voor het volk van Israël partij kiest. Voor dat volk waar ze niet door in de watten zou gelegd worden en te midden waarvan zij een vreemdeling bleef. Maar omdat zij van de God van Israël Zijn machtige daden gehoord heeft, kiest zij voor dat volk. U en ik staan voor dezelfde keuze. Ook tot ons komt het woord "met bevel van geloof en bekering". Maar uiteindelijk betekent dat, dat je geen keuze meer hebt. Rachab zal het er moeilijk mee hebben gehad. Zij stond wel al wat terzijde van haar eigen mensen door het vak dat zij heeft uitgeoefend; maar dat neemt niet weg, dat alles wat zij had daar toch lag. Rachab valt een vreemde God toe. En een vreemd volk. Als je gaat geloven, word je altijd wat een "abnormaliteit" onder de mensen. Ook in je schoolklas. Want je hoort bij waar niemand bij hoort. Maar je hoort bij Gods volk. "Uw volk is mijn volk!"

3. Het derde is de barmhartigheid van Rachab. Haar medemenselijkheid. Zij kiest (want ze had niets meer te kiezen) voor een ander volk, maar schrijft niet haar oude volk af. Zij denkt niet: "Als ik het maar heb en als ik maar zalig mag worden"; maar ze denkt ook aan haar eigen mensen. Aan haar vader en haar moeder en haar broers en aan de rest van de familie. Daar voelt zij zich verantwoordelijk voor. Zij vraagt ook om gratie voor hen. Dat is niet in ons te prijzen als wij goed zijn voor de hele wereld, maar wij zijn voor onze allernaasten niet goed. Je begint in de liefde altijd dicht bij de deur.

4. Rachab gelooft op het Woord, maar zij vraagt om een teken. Als zij een scharlakenrood koord aan haar venster beves-

tigt, zal haar huis worden gespaard. U en ik hebben nu niet aan onze huizen meer een scharlaken koord zoals zij. Maar ons snoer zijn de twee sacramenten. De Doop en het Avondmaal zijn ons een teken dat God het ook doen zal wat Hij heeft beloofd. Telkens in de dagen daarna zal Rachab naar dat koord gekeken hebben. De wind speelde er mee. Zo werd zij vertroost.

5. Op de valreep, maar wel heel belangrijk, is dat het geloof ook vol fantasie is en ijverig is en slagvaardig. Die verkeners loodste Rachab handig weg en heeft zo hun leven gespaard.

Rachab mag van de Heere Jezus een stammoeder zijn. Omdat God de God is van de zondaars. En van u en van mij.

Brandwijk, Ds. J.A.H. Jongkind

Maarten Luther en 500 jaar reformatie (8 slot)

Theologische professor in Wittenberg

Voor de aanzet van deze 'reformatorische wending' gaan we er vanuit dat Luther in een speciale nacht in het wintersemester van 1512/13 een zware aanvechting had gehad. Deze aanvechting vond plaats in zijn werkkamer, die zich bevond in het torengedeelte van het klooster te Wittenberg, dat moment wordt ook wel de *Turmerlebnis* van Luther genoemd. Dit uur, zo wordt dan gezegd, is het geboorteuur van de reformatie. Zonder deze *Turmerlebnis*, die een 'reformatorische wending' bij hem teweeg bracht was er geen Thesen-verkondiging en geen rijksdag te Worms waarop de 'reformatorische doorbraak' van Luther in de eerste helft van 1518 volgden. Voor Luthers *Turmerlebnis* gaan wij met W. van 't Spijker (Goes, 1983,19) uit van Luthers 'reformatorische wending' gedurende de jaren 1513-1519 waarin hij verschillende doorbraken beleefde. Over zijn 'reformatorische doorbraak', schrijft Luther in 1545 als voorrede bij zijn verzameling Latijnse geschriften

dat hij onder andere dat de verlossing alleen van genade uit het geloof afhangt en niet het resultaat is van menselijke daden. Alleen de genade van God is het, die in het Oude Testament besproken en in het Nieuwe Testament vervuld wordt. Voor deze opmerking grijpt Luther terug naar het jaar 1517 en zegt: 'Welnu dan, toen in het jaar 1517 in deze gebieden aflaten werden verkocht - ik wilde zeggen: verkondigt - met de meest beschamende geldwinst, en omdat ik predikant was en, zoals ze zeggen, een jonge doctor in de theologie begon ik de mensen te weerhouden om hun oor te lenen naar de kreten van de verwennerij predikers.' Verschillende theologen gaan alleen uit van deze 'reformatorische doorbraak' bij Luther aan het eind van 1517 en begin 1518. Hoewel je mijns inziens de opmerking over de ervaring van Luther over 1517 niet na, maar ook vóór 1517 kunt plaat-

sen. We lezen over Luthers *Turmerlebnis* het volgende in zijn tafelgesprekken. 'Toen ik echter in deze toren, en in dat kamertje nadacht over de woorden (Rom.1:17): "De rechtvaardige zal door zijn geloof leven", en "gerechtigheid Gods", dacht ik plotseling: wanneer wij als rechtvaardigen uit het geloof moeten leven en wanneer de gerechtigheid Gods, aan een ieder die gelooft tot heil strekt, zo zal zij niet onze verdienste, maar barmhartigheid van God zijn. Zo werd mijn geest opgericht. Want de gerechtigheid Gods bestaat daarin, dat wij door Christus gerechtvaardigd en verlost worden. Nu veranderden deze woorden voor mij in liefelijke woorden. In deze toren heeft mij de Heilige Geest de Schrift geopenbaard.' Gezien dit gegeven moet mijns inziens zijn *Turmerlebnis* wel voor 1517 hebben plaatsgevonden. Persoonlijk ga ik van de mogelijkheid uit dat Luther een 'reformatorische wending' in 1512/13 heeft ervaren vanuit Romeinen 1:17. En dat hij in 1513 van deze 'reformatorische wending' is uitge-

gaan voor zijn eerste psalmuitleg en verder zijn inzicht over de gerechtigheid vanuit een in de loop van de jaren procesmatig 'reformatorische doorbraak' heeft aangepast tot wat zij in 1518 is geworden. Bij de bestudering van Luthers eerste psalmuitleg (1513-1515) ontdekken we dat hij over de gerechtigheid van God in evangelische zin spreekt, hoewel nog niet in de zin van de toegerekende-gerechtigheid zoals hij dat doet in de tweede psalmuitleg (1519-1521). De reformatie heeft ons opnieuw geleerd om uit die toerekenende-gerechtigheid van Christus voor zondaren te leven. Wij mogen door genade de gerechtigheid van Christus ons toe-eigenen, met het kleed van Christus gerechtigheid worden wij bekleed. Christus onze zonden en wij Zijn gerechtigheid! In Hem zijn wij gewassen van al onze ongerechtigheden voor tijd en eeuwigheid. Alleen door Zijn genade!

*Benschop
Ds. C. Bos*

De HEERE, onze Heelmeester (7)

Zijn we er in de eerste plaats niet toe geroepen en verlicht om ons heil bij de Heere te zoeken? Dit geldt niet alleen ons geestelijk heil, maar ook onze lichamelijke of psychische gezondheid. We kunnen teveel Hem voorbijgaan in het zoeken naar genezing. We zijn volstrekt afhankelijk van de HEERE, waarvan we in Ex. 15:26 lezen dat Hij onze Heelmeester is en ook metterdaad wil zijn.

Opvallend is niet alleen het grote aantal zieken in het Nieuwe Testament, maar niet minder het opvallende aantal genezingen. Dit laatste als tekenen van het Koninkrijk dat komt. In een gemeente als Korinthe, waar vele zieken zijn (en Paulus geeft aan waardoor), spreekt deze apostel met nadruk over de gave van genezingen. De Heilige Geest deelt deze en andere gaven uit, zoals en wanneer Hij wil. Niet in elke gemeente en in elke tijd

komen deze gaven gelijktijdig en even veelvuldig voor. Maar het zijn en blijven gaven van de Geest, die slechts gegeven worden aan hen die de Heilige Geest hebben ontvangen. Daarmee is meteen uitgesloten dat ongelovigen deze 'gaven' ook zouden hebben.

Ziekenzalving

Is iemand onder u ziek, zegt de apostel Jakobus...Hij weet dat dit vaak in de gemeente van de Heere voorkomt. Hoe vaak bidden we niet in de samenkomsten van de gemeente voor onze zieken in de kerk! Er gaat geen zondag voorbij waarin dit niet plaatsvindt. En dan nog al de gebeden die thuis worden opgezonden. Wanneer je ziek bent, mag je gerust om hulp roepen en de dokter laten komen. Maar vooral, zegt Jakobus, moet je de oudsten roepen. In zieke dagen moeten we niet onverschillig staan tegenover de door God gegeven ambtsdragers. We moeten hen roepen, laten roepen. Christenen in die tijd moeten niet in de eerste plaats Joodse rabbijnen raadplegen om hen te helpen. Ze moeten ook niet naar de Griekse priesters van Asklepios gaan, om daarmee in een duistere wereld te belanden. Ze moeten gewoon gaan naar de Heere en naar Zijn dienaren.

En wij?

Zoeken wij op deze manier genezing? Helpen wij anderen in de gemeente zó? Een ouderling en een dominee zullen nooit mogen zeggen en denken: ik ben geen bidmachine. Zij hebben ook geen gebeds'rol' te spelen, maar hebben een gebedstaak gekregen! Zij hebben een roeping te vervullen. Ze moeten bidden. Dat is wat anders dan gebedswoorden opzeggen. Echt bidden! En bij dit bidden, de zieken zalven, zegt Jakobus, met olie in de Naam van de Heere. Moet een ouderling die te hulp geroepen wordt, steeds een flesje olie bij zich hebben?

De eeuwen door is nagedacht over het zalven van zieken. In de rooms-katholieke kerk is het misgegaan, omdat men zich ten onrechte op dit woord van Jakobus beriep bij de toediening van het laatste oliesel, als een sacrament voor de stervenden. Maar dan gaat het over het sterven en niet over het beter worden!

Zalven

Wat betekent het zalven, waarover deze apostel spreekt?

Zalven is in het Oosten een teken van gemeenschap. Denk alleen maar aan Maria, die de voeten van Jezus zalfde ter voorbereiding op Zijn begrafenis.

In de tweede plaats gold olie als geneesmiddel. Daarbij kunnen we denken aan de barmhartige Samaritaan uit de gelijkenis die Jezus vertelt om te laten zien voor wie we de naasten zijn. Olie verzachtte en zuiverde en had een geneeskrachtige werking.

Vervolgens werd zalven gebruikt als symbool van de Heilige Geest. We kunnen daarbij denken aan Ex. 30:22-38. Want alles wat aan de HEERE toebehoorde, moest gezalfd worden.

Jakobus wijst op de uitoefening van het ambt. De olie maakt niemand beter, ook de ouderling niet. Alleen het gelovig gebed!

Een ouderling kan wel zeggen, nadat hij gebeden heeft (en hoe vaak gebeurt dit niet?) dat we de dokter moeten raadplegen. Deze geeft de nodige medicijnen, de dominee bidt om de zegen, om ons heil. De ouderling moet zalven. Dat wil zeggen dat hij ook liefde moet bewijzen aan de zieke en diens omgeving. Hij zal de diaken inschakelen, gezinshulp en maatschappelijk werk, mantelzorg, om slechts enkele hulpverleners te noemen. Vooral worden de broeders en vooral zusters van de gemeente ingezet om het nodige te doen voor de zieke en de omgeving van de zieke. Denk alleen maar aan een zieke moeder van een jong gezin. Hoe

moet het nu verder, om op te knappen? Er is nog meer te noemen over wat nodig is om herstel, om heil te zoeken. Eén ding is duidelijk: niet de olie maakt gezond, ook niet het gelovig gebed. Alleen de Heere. Want in ons gebed richten we ons tot Hem, Die alles in Zijn hand heeft en belijden we in onderwerpenheid aan Hem: Uw wil geschiede, Uw wil alleen! Dat is heilzaam, zowel voor ons lichaam als voor onze ziel. Want God verleent kracht aan het gelovig gebed, schrijft Jakobus. Hij is onze Heelmeester.

Straks (wellicht spoedig!) komt de dag van Jezus Christus. Dan hoeven we niet meer genezing te zoeken en ook niet meer te bidden om genezing. Omdat dan de Heere alles en in allen is en de gevolgen van de zonde voorgoed verdwenen zijn. Want, zo lezen we in Openb. 21 dat de ziekte er niet meer is, nooit meer pijn, verdriet en tranen. Want zie, Ik maak alle dingen nieuw, troost de Heiland.

*Ede
J. Van Amstel*

KERSTMEDITATIE

Gods liefde en de zending van de Zoon

Hierin is de liefde Gods jegens ons geopenbaard, dat God Zijn eniggeboren Zoon gezonden heeft in de wereld, opdat wij zouden leven door Hem. 1 Joh. 4:9

Wie is God? Johannes zegt het met drie woorden: *God is liefde*. 1 Joh. 4:16. Het zijn drie geweldige woorden! Zij zeggen ons wie God is. Gods wezen, Gods natuur is liefde. Liefde is maar niet een deel van God. God is ook niet slechts liefdevol. Liefde is bij God maar geen gevoel of bepaald sentiment, dat voor een moment aanwezig is, maar ook weer kan verdwijnen. Nee, God **is** liefde. Het wezen van God is liefde. Johannes schrijft in onze tekst, dat God Zijn liefde heeft *geopenbaard*. Gods liefde is niet verborgen gebleven. Zij is bekend geworden. Hoe? Op welke manier? Johannes zegt het ons. *Hierin is*

de liefde Gods jegens ons geopenbaard, dat God Zijn eniggeboren Zoon gezonden heeft in de wereld, opdat wij zouden leven door Hem. 1 Joh. 4:9. Gods liefde is *geopenbaard*, zegt Johannes. Dat is: zichtbaar geworden. Zichtbaar geworden in de zending van Zijn Zoon in onze wereld, om Middelaar en Zaligmaker te worden. Johannes zegt dat God Hem heeft *gezonden*. Daarom kwam Hij. *Gezonden* heeft de Vader Zijn Zoon. *Uitgezonden*, zegt Gal. 4:4: *Wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden*. In de **wereld** heeft God Zijn Zoon gezonden. In de wereld van de krib te Bethlehem; in de wereld van Herodes, die de kinderen van Bethlehem ver-

moordt; in de wereld van Pilatus, die zijn handen in onschuld wast; in de wereld van de Farizeeën en schriftgeleerden, die het volk ophitsen om te roepen: *Weg met Dezen, laat Hem gekruisigd worden!* In zo'n wereld heeft God Zijn Zoon gezonden. In een wereld die onder de vloek ligt vanwege de zonde van de mens. In een gevallen mensenwereld, waar de Satan omgaat als een briesende leeuw en een engel des lichts; waar God ontkend, vervloekt en veracht wordt; waar mensen elkander haten en doden; Waar mensen zich uitleven in allerlei zonden, het onrecht heerst en men alleen leeft voor brood en spelen.

In zo'n wereld heeft God Zijn Zoon gezonden. Johannes zegt: *opdat wij zouden leven door Hem.* Om door Zijn dood het leven te verwerven voor mensen, die het echte leven, het leven in Gods gemeenschap, door hun zonden verloren hebben. Wat een openbaring van Gods liefde! Bethlehem, Golgotha, het kruis, de verlating, de dood van Christus vormen de openbaring van Gods liefde. Daarin komt, volgens Johannes, de liefde van God aan het licht. Gods liefde is in Christus geopenbaard, dat is: uit de verborgenheid tevoorschijn gebracht. Het was een openbaring van wat reeds was. Het gaat niet over iets wat niet bestond, nog niet was, en toen pas is ontstaan. De liefde van God bestond voordat zij geopenbaard werd. Zij bestond van eeuwigheid in Gods wezen. Gods liefde tot Zijn uitverkorenen dateert van eeuwigheid. Zij is zonder begin en zonder einde. God heeft Zijn volk van eeuwigheid lief gehad. God zegt van ieder zondaar, die Hij tot Zich trekt: *Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde, daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid.* Het is niet, zoals wij dikwijls denken, dat ons berouw God tot liefde neigt. Het is niet zo, dat de God de Vader de verloren zoon toen pas lief kreeg, toen hij berouw had. Het is ook

niet zo, dat Christus op Golgotha van een vertoornde God een liefdevolle God gemaakt heeft. Jezus heeft de vertoornde God, niet in een God van liefde veranderd. *God is liefde*, zegt Johannes. God is geen liefde gemaakt of liefde geworden. Hij is het altijd geweest. Maar omdat Hij Zijn liefde wilde bewijzen aan gevallen mensen, heeft Hij Zijn Zoon aangesteld tot Borg en Zaligmaker en gegeven tot een verzoening voor onze zonden. Zo kon Hij vergeven zonder Zijn rechtvaardigheid te kort te doen en Zijn afschuw van de zonde te loochenen. Uit de liefde Gods is het plan van zaligheid voortgekomen. Want Gods liefde is heilige liefde.

God kon op geen andere wijze Zijn liefde aan zondaren bewijzen dan op grond van de genoegdoening van Christus. Christus verzoenend lijden en sterven heeft voor God de weg vrijgemaakt om met behoud van Zijn rechtvaardigheid, zondaren Zijn liefde te bewijzen. Het offer van Christus is daarom niet de **oorzaak** van God liefde, maar het **gevolg** van Gods liefde..

Zo ziet de liefde van God er dus uit. De liefde van God tot verloren zondaren kan niet losgemaakt worden van Christus. De apostel spreekt over: *de liefde Gods, welke is in Christus Jezus onze Heere.* Rom. 8:39. Een andere liefde Gods kent de apostel Paulus niet. Hij ziet haar geheel en uitsluitend geopenbaard in Jezus Christus.

Het is belangrijk een juist begrip van Gods liefde te hebben. De Heere Jezus zei tot de Samaritaanse vrouw: *Gijlieden aanbidt, want gij niet weet.* Joh. 4:22. Deze beschuldiging moet dikwijls ook gericht aan ons adres. Aanbidden we wel de juiste God, de God van de Bijbel? Hebben wij wel een recht begrip van Gods liefde?

De oppervlakkige godsdienst verkondigt: God heeft ons allen lief. Je moet van hen geloven dat God iedereen en ook jou liefheeft. Het is een liefde van God zonder het kruis van Golgotha, zonder boetvaar-

digheid en zonder geloof in Christus. Wij reduceren dan de liefde van God tot een liefde, die de zonde door de vingers ziet en bekering en geloof in Christus bijkomstig maakt. Gods liefde wordt op die manier uitgehold tot een soort sentiment.

De moderne theologie zegt: God is zo vol liefde, zo begripvol, dat Hij ieder in de hemel brengt en alle mensen het bedreven kwaad zal vergeven. God begeert slechts te vergeven. Daar hoeft geen onschuldige voor te boeten; daar komt geen bloed aan te pas. De armoede van Bethlehem, de kruisdood van Golgotha is geheel overbodig. Het is slechts een menselijke tragedie. Het is op zijn best een voorbeeld van opoffering, van bereidheid om voor je idealen te sterven. Zij willen niet weten van een God, Die toornst over de zonde. Dat is volgens hen, niet in overeenstemming met het woord van Johannes: *God is liefde*.

Gods liefde is echter een heilige liefde. God bewijst Zijn liefde niet ten koste van Zijn heiligheid en rechtvaardigheid. Juist Zijn liefde maakte Bethlehem en Golgotha noodzakelijk. De zonde is immers maar geen kwaad dat uitgeveegd kan worden zoals men een lei schoonveegt. Gods Zoon moest daarvoor mens worden en de zonde voldoen door Zijn heilig leven, dragen van onze zonden en de dood.

Dit is het oude, Bijbelse Evangelie van Jezus en Zijn kruis. Het is de oude boodschap, van God, Die alzo lief de wereld heeft gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat ieder die in Hem gelooft niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe. We lezen liefde, de hoogste liefde boven de kribbe van Bethlehem en boven het kruis van Golgotha.

Maar hoe krijg ik persoonlijk deel aan die liefde van God, Die in Jezus' geboorte is geopenbaard? We hoeven daarover gelukkig ook niet in het duister te tasten.

Dat is ons ook geopenbaard. Jezus heeft het persoonlijk en duidelijk in Galiléa gepredikt. We lezen: *En nadat Johannes overgeleverd was, kwam Jezus in Galiléa, predikende het Evangelie van het Koninkrijk Gods, en zeggende: De tijd is vervuld en Koninkrijk Gods nabij gekomen, bekeert u en gelooft het Evangelie!* Mark. 1:14, 15.

Bekering is nodig. Dat is niet: jezelf geschikt maken voor Gods genade. Het is ook niet: daardoor Gods vergeving waardig worden. Het is: met droefheid breken met alle kwaad en je tot God wenden, zoals de tollenaar, die bad: *O God! Wees mij zondaar genadig*. Geloof is er voor nodig. Dat is geen rekensom, waardoor je zegt: ik ben een zondaar en Jezus is Zaligmaker. Dat geloof ik, dus ben ik nu gered. Het geloof dat redt is door de oude Puriteinen genoemd: *Het aankleven van een verloren ziel aan Christus*. Door Jezus' woord geroepen en genodigd kom je vermoeid en beladen, zoekend naar redding en vrede, tot Jezus, Die roept: *Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt en Ik zal u rust geven*. Je komt niet zoals toen Hij op aarde was met je voeten, maar met je zielsgenegenheden, met je ellende, je verlangen naar vrede, je zoeken naar vergeving, je dorst en honger naar verzoening met God. Dat is naast het aloude Evangelie, de oude betrouwbare weg naar de zaligheid. Gods liefde lezen we boven de Krib van Bethlehem. Daar ligt het bewijs van Gods liefde tot zondaren. Daar klinkt het getrouwe woord en alle aanneming waardig, dat Jezus Christus in de wereld is gekomen om de zondaren zalig te maken. Laten we met de herders besluiten: *Laat ons dan heengaan naar Bethlehem en laat ons zien het woord, dat er geschied is, hetwelk de Heere ons heeft verkondigd*. Luk. 2:15.

Ds. C. Harinck

DE AVONDSTER

Een kerstverhaal

In mijn beste Engels sprak ik hem aan. Ik was moe. De hele dag had ik door New York gedwaald. Niets wilde ik missen. De Trump Tower, de Brooklyn Bridge, de beroemde hangbrug die Brooklyn met Manhattan verbindt – bijna twee kilometer lang! En vanzelfsprekend het Vrijheidsbeeld, aan de andere kant van de stad, al van ver over het water te zien: 93 meter hoog, als je de sokkel meerekent...

Natuurlijk was ik ook geweest op de plek waar ooit het World Trade Center was, waar de Twin Towers stonden, 110 verdiepingen, maar liefst 417 meter hoog... De hoogste gebouwen op aarde, in die tijd! Twee door terroristen gekaapte passagiersvliegtuigen zagen kans ze met de grond gelijk te maken. Een dag om nooit te vergeten: 11 september 2001.

Maar nu: Central Park! Een oase, midden in die hectische stad. Even niet al die toeterende taxi's. Even niet uit alle luidspreekers non-stop *Silent Night* en *Jingle Bells*. Even rust. Even zitten.

Het begon zowaar al een beetje te schemeren. Boven de flats straalde de Avondster. Winter in New York. Geen temperatuur om lekker op een bankje neer te strijken. Maar de zon maakte veel goed en liet de sneeuw schitteren. Toch maar even zitten... Ik had weinig keus. Ik zag zo gauw geen restaurant en mijn benen wilden niet meer.

Hoe oud hij precies was, kon ik moeilijk raden, maar de oude man op het bankje was in elk geval de tachtig ver gepasseerd. Wandelstok tussen de benen, winterjas hoog opgetrokken, bontmuts op, dikke handschoenen aan: klaar voor de winter.

'Yes, sir! No problem! It's Christmas, everyone is welcome.' Hij gebaarde dat er nog plaats genoeg was op zijn bankje. Ik zakte naast hem neer. 'Relax, man!', zo adviseerde de oude man mij vriendelijk. 'Relax!'

De oude man had gelijk. Niet wat betreft kerst: dat duurde nog een paar dagen. Maar wel werd het hoog tijd dat ik een beetje tot rust kwam. Ik moest wijzer zijn... Dit was toch geen vakantie meer? Onwillekeurig moest ik denken aan de zangeres Madonna, die in New York moest wonen. Ze schijnt ooit gezegd te hebben: 'Vakantie? Vakantie is voor mensen die hun werk niet leuk vinden...'

Veel zin in een gesprek had ik niet. Eerlijk gezegd was ik er net iets te moe voor. Maar de oude man gaf me weinig kans te blijven zwijgen.

'Kerstvakantie, mijnheer? Ja, ik mag dan stokoud zijn, maar dat *Christmas* weer voor de deur staat, dat ontgaat me niet!

Je ziet ze weer, overal: de kerstbomen, de lichtjes, de mensen die zeulen met grote kerstpakketten... Ik zie en hoor dat al zolang ik leef, mijnheer. Hier ben ik thuis, hier ben ik geboren en getogen.' Ik knikte en keek hem zo vriendelijk mogelijk aan. Wat zou hij gedaan hebben, al die jaren? Het leek me niet alleen een krasse, maar ook een intelligente man. 'Heel verstandig om even uit te rusten, mijnheer! De mensen jagen maar door, tegenwoordig. Ik moet vaak denken aan wat een neuropsycholoog hier in Amerika ooit zei. "De kernramp van Tsjernobil, de bijna-ramp met de kernreactor op Three Mile Island, de milieuramp door de olietanker Exxon Valdez en het verlies van het ruimteveer Challenger werden allemaal veroorzaakt door mensen die te weinig hadden geslapen." Mij dunkt: de spijker op de kop, mijnheer! De mensen gaan maar door, in hun razende jacht naar goud en goed. Hebt u wel eens gehoord van de sadhu Sundar Singh, een oosterse volgeling van Jezus? Die zei: "De woorden van de Meester 'Kom tot mij, allen die belast en beladen zijn, en Ik zal je rust geven', zijn waar in het oosten. Ik denk echter dat Hij in hier

Amerika zou zeggen: 'Kom tot mij, u die met goud beladen bent, en Ik zal je rust geven'."

Ik knikte instemmend en stopte mijn handen diep in mijn jaszak, bang dat mijn bankgenoot wel eens commentaar zou kunnen leveren op mijn gouden trouwring en goudkleurige horloge. Hij had gelijk, vast en zeker. Zelfs in onze vakanties jagen wij maar door. En als die vol geprogrammeerde vakantiedagen op zijn, hebben we onze handen weer vol met allerlei opdrachten die geld in het laatje moeten brengen om de volgende vakantie te kunnen betalen...

'Rare wezens, zijn wij, mijnheer. Ik denk wel eens: veel goud wordt ginds in Afrika gedolven en later hier in Amerika weer begraven. In bankkluizen, als u begrijpt wat ik bedoel. Ginds halen we het weg en hier bergen we het weer op...

En intussen doen we nog veel meer wat God en mensen verboden hebben. Neem nou de politiek. Voor een politicus is liegen geen zonde. Dat vond in elk geval president Richard Nixon. In een interview voor de televisie zei hij indertijd dat oneerlijkheid onderdeel is van de poli-

tiek. Oneerlijkheid is noodzakelijk om te worden gekozen, zei hij! We beleven vreemde tijden, mijnheer.'

In de verte klonk het geluid van een loeiende sirene. Een ongeluk? Brand? Een moord?

'Je hoort ze aan de lopende band, mijnheer. De sirenes. In een stad als New York is constant iets mis. Maar wist u dat er hier in Amerika een plaatselijke krant is die met kerst op de voorpagina alleen *goed* nieuws afdruckt? Dat is mooi, vindt u niet?

Weet u, als je, zoals ik, nog de Tweede Wereldoorlog hebt meegemaakt, dan weet je drommels goed wat ellende is. Dan blijf je zolang je leeft hunkeren naar betere tijden, naar de Invasie van een hemels leger, als u begrijpt wat ik bedoel. Wat mij betreft mag Jezus vandaag nog komen. Er is geen president die de wereld redden kan. Obama kon het niet. En Trump...

Soms denk ik wel eens: ze moesten op de voorpagina's van alle kranten elke dag het portret van Jezus zetten! Weet u, ik kreeg als kind ooit met kerst een moeilijke legpuzzel van alle Staten in Amerika. Het lukte me niet die puzzel te leggen. Toen zei mijn moeder: je moet die puzzel omkeren. En warempel: op de achterzijde stond het portret van George Washington. Dat was veel gemakkelijker dan al die rechte lijntjes van de Amerikaanse Staten! Als je dat portret had, kwamen die staten vanzelf voor de dag!'

Ik knikte weer. 'En zo valt alles op z'n plek als je Jezus voor ogen houdt.'

'Precies, mijnheer. Dat is exact wat ik bedoel! Weet u, jaren na de Tweede Wereldoorlog brachten de burgemeesters van Hiroshima en Nagasaki een bezoek aan Amerika. Ze brachten geschenken mee: kruisen gemaakt van het hout van een boom die tijdens de explosie van de atoombom vernietigd was. Dat zegt wat, mijnheer. Dat spreekt boekdelen: liefde is machtiger dan haat.'

Ik herhaalde halfluid de wijze woorden van de oude man. 'Liefde is machtiger dan haat.'

'Zo is het maar net. Ik zal u vertellen: toen men hier in Amerika de Zwitserse theoloog Karl Barth eens vroeg naar de kern van zijn talloze publicaties, beantwoordde hij die vraag met een citaat uit een zondagsschoolliedje: "Ik weet dat Jezus mij bemint, want zo staat het in de Schrift". Kijk, dat bedoel ik.'

Even was het stil. De oude man viste een zakdoek uit zijn broekzak en snoot omstandig zijn neus.

'Ik zal u vertellen, mijnheer: tijdens de Tweede Wereldoorlog hing menig gezin waarvan een zoon in het leger meevocht, hier in New York een lichtgevende ster voor het raam. Op een heldere avond liep ik met mijn vader door de straten.

Ik was nog maar een klein jochie... Mijn vader heeft het me later allemaal verteld. Geboeid door zoveel sterren achter de ramen klapte ik telkens in mijn handen: "Kijk eens, pappa, weer een huis dat een zoon heeft gegeven voor de oorlog!" Eindelijk kwamen we bij een open plek tussen de flats. Aan de hemel stond de Avondster. Spontaan heb ik toen uitgeroepen: "Kijk eens, pappa, God heeft zeker ook zijn Zoon voor de oorlog gegeven!" Weer gierde in de verte een sirene. De oude man naast mij maakte aanstalten om op te stappen.

'Ik krijg het nu wel erg koud. Ik moest maar eens op huis aan gaan. Het wordt trouwens zo langzamerhand ook echt donker. Veel plezier in New York, mijnheer!'

De oude man klemde zich vast aan zijn wandelstok, trok zich op en liep in de richting van de flats, aan de rand van het park.

Aan de hemel ontwaarde ik steeds meer sterren. De mooiste was: de Avondster.

Ermelo, André F. Troost

Een lied Hammaälôth:

Psalm 132

Het gaat, al is Salomo inmiddels koning, in deze psalm toch steeds nog over David. God-Sion-David; dat is in de Bijbel een drievoudig snoer. Dat is mooi, dat Salomo zijn vader zo eert. Hij weet: "Zonder David zou er nooit een tempel zijn gekomen". David "had" wat met God. Al vanaf zijn jongensjaren was deze achtste van Isai's zonen met God in de weer. Maar ook met de ark. Omdat God destijds bij Zijn volk door de ark heeft gewoond. De jonge David was er door gefascineerd. En wanneer hij later koning is geworden, vindt hij, dat de ark een ereplaats moet hebben. David trof daarom de voorbereidingen voor het bouwen van de tempel. Maar dat David voor God een huis bouwt (al is dat ook belangrijk) is lang zo belangrijk niet als dat God voor David een huis heeft gebouwd. Dat staat in vers 11: "Eén van de vrucht van uw schoot zal Ik op uw troon zetten". Dat is wat op Salomo slaat en uiteindelijk op onze grote Koning, Jezus Christus. Maar dat wetend richten wij ons nu m.n. op vers 17 en 18 waarop wat God belooft in deze psalm uitloopt: "Daar zal Ik voor David een hoorn doen opkomen en voor Mijn gezalfde een lamp gereed maken. Ik zal zijn vijanden met schaamte kleden, maar op hem zal zijn diadeem schitteren".

Wij maken een paar kanttekeningen bij

- 1. De hoorn.**
- 2. De lamp.**
- 3. De kroon.**

1. "Daar zal Ik voor David een hoorn doen opkomen". Maar je kunt ook "Doen uitspruiten" zeggen. Davids huis was een afgehouden boomstronk geworden. Nebukadnezar was gekomen en de regering was geëindigd van de dynastie van David. Na de ballingschap, vele eeuwen, heeft er niet één koning uit het huis van David over Israël meer geregeerd. Haast tot niets was het huis van David gekomen. Niet een zoon van David maar keizer Augustus zat op Israëls troon. Maar toen was de volheid van de tijd gekomen. Deze tijd lijkt ons helemaal niet geschikt. Maar wij horen God het tot Zijn Zoon zeggen: "Nu is het de tijd". Alle glorie was verbleekt in die dagen. Maar dan komt er een rijsje uit die afgehouden tronk voort. In de kribbe ligt dat kleine, zwakke Kind, dat de Zoon van God is en de Zoon van David. Er was maar weinig van de oude glorie van het huis van David meer over. Maar dat takje is groen. Rome was veel machtiger dan Jeruzalem in die dagen. Maar God heeft die hoorn doen ontstaan. In de Bijbel is een hoorn een beeld van de macht. En een beeld van de eer en de rijkdom. Gevuld is die hoorn met de olie die voor de overvloed van het heil staat en voor de rijkdom van Christus. Maar die hoorn staat niet alleen voor Christus' rijkdom, maar ook voor Zijn macht. Op de Goede Vrijdag leek de Heere Jezus de treurige verliezer, maar toen heeft Hij juist de hel verslagen. Jezus kan van elke vijand ons

verlossen. Zelfs de macht van Saulus van Tarsen hield tegen Zijn macht geen stand. Saulus werd door de macht van Christus ingerekend. Als God ons komt bekeren en zegt: "Ik wil het"; wie zijn wij dan om het niet te willen?

2. "Ik zal een lamp gereed maken voor Mijn gezalfde". "Lamp" is hier het woord dat op Davids nageslacht slaat. Dat er steeds weer een koningszoon zal geboren worden, drukt die lamp uit. God zegt: "Een groot nageslacht zal jij hebben, David!" Davids dynastie zal blijven bestaan. Dat is ook gebeurd. Salomo regeerde en Rehabeam en Hizkia en Josia en zo eeuwenlang door. Totdat Jezus als zijn grootste Zoon zal worden geboren in Bethlehems stal.

"Lamp" of "Licht" is trouwens ook een begrip dat het leven als zodanig en de wijsheid verbeeldt. Het is ook een beeld van de Heilige Geest. David zal voort blijven leven. Christus was die hoorn en die lamp. Christus was Gods kracht en wijsheid. En die lamp verspreidt ook blijdschap. Jezus zegt: "Ik ben het Licht der wereld" (Joh.8:12). Ook in onze donkerste momenten gaat dat licht niet meer uit. Laten wij maar roepen met de blinde Bartimeüs: "Heere, Gij, Zone Davids, ontferm U mijner!"

3. "Maar op hem zal zijn diadeem schitteren". David zien we hier met een kroon

op zijn hoofd. Maar zijn vijanden zijn met schaamte bekleed. David had veel vijanden. Saul heeft hij als vijand gehad en Goliath al eerder; en de Filistijnen en de Edomieten. Van nogal wat kanten werd David bedreigd. Maar God houdt de handen hem boven het hoofd en bevestigt zijn rijk. Met de Heere Jezus was dat ook zo. Sprak de engel niet: "Hij zal groot zijn en de Zoon van de Allerhoogste worden genoemd, en God, de Heere, zal Hem de troon van Zijn vader David geven". Maar dat ging wel door de verneering heen. Met een spotkleed was Hij gekleed en een kroon van doornen droeg Hij op Zijn hoofd. Maar Zijn vijanden werden beschaamd. God wekte Hem op. Het werd Pasen. Al Zijn vijanden werden beschaamd. Bij Hem is de macht en het licht. Jezus draagt een kroon op het hoofd. En als wij Hem volgen, doet Zijn kroon dat extra glanzen. "Heere, Gij Zone Davids, ontferm U mijner!" Eenmaal is die hoorn niet meer nodig. Want zijn vijanden liggen verslagen. En die lamp is ook niet meer nodig. Want daar is geen nacht meer. Maar die kroon zal Christus eeuwig dragen. "En eeuwig bloeit de gloriekroon op 't hoofd van Davids grote Zoon".

*Brandwijk
J.A.H. Jongkind*

Gods soevereiniteit en ontferming in het kerstfeit

De menswording van de Zoon van God was één van de belangrijkste gebeurtenissen uit de wereldgeschiedenis. Toen het feitelijk plaats vond, werd het echter niet aan de gehele mensheid bekend gemaakt. Het werd op bijzondere wijze geopenbaard aan de herders van Bethlehem en aan bepaalde wijzen uit het oosten. Aan herders – analfabeten, mannen die weinig scholing genoten hadden – maakten de engelen in hun lied de geboorte van de Zaligmaker, Christus de Heere, bekend en zij haastten zich naar Bethlehem om het met eigen ogen te zien. De schriftgeleerden, de schrijvers van de wet en de uitleggers ervan, wisten niets van de langverwachte geboorte van de Messias. Geen engelenleger liep de vergadering van het Sanhedrin binnen om te verkondigen dat Christus geboren was. En toen de overpriesters en Farizeeën samengekomen waren om met behulp van afschriften van de wet te achterhalen waar de Christus geboren zou moeten worden, was het hun niet bekend, dat Hij al gekomen was. Ook lijken ze niet meer dan een oppervlakkige belangstelling in de zaak te hebben getoond, hoewel ze hadden kunnen weten dat toen de tijd daar was waarvan de profeten gesproken hadden dat de grote Messias zou komen. Wat is de bedeling der genade toch een geheimenis: het onedele wordt uitverkoren en het aanzienlijke wordt overgeslagen! De komst van de Verlosser wordt aan herders geopenbaard die 's nachts op hun kudden letten, maar niet aan herders die hun onwetende schapen maar lieten ronddolen. Verheerlijk hierin de soevereiniteit van God.

De blijde boodschap werd ook aan wijzen bekend gemaakt, magiërs, bestudeerders van sterren en oude profetische boeken, uit het verre oosten. Het is niet mogelijk om te vertellen hoe ver weg hun geboorteland lag. Het zou zo ver weg geweest kunnen zijn dat de reis bijna de volle twee jaren duurde waarover zij spraken aangaande het verschijnen van de ster. Reizen ging in die tijd langzaam en was niet zonder moeilijkheden en gevaren. Ze kunnen uit Iran, India of Tartarië gekomen zijn, of zelfs uit het mysterieuze land Sinim, dat we nu kennen als China. Als dat zo is, dan moet de taal van diegenen die het Kindeke in Bethlehem aanbaden wel vreemd en raar geklonken hebben. Toch had Hij geen tolk nodig om hun aanbidding te begrijpen en te aanvaarden. Waarom werd de geboorte van de Koning der Joden aan deze buitenlanders bekend gemaakt en niet aan mensen dichter bij

huis? Waarom heeft de Heere mensen verkoren die zoveel honderden kilometers weg woonden, terwijl de kinderen van het koninkrijk, in wier midden de Zaligmaker geboren werd, vreemd genoeg zo onkundig waren omtrent Zijn aanwezigheid? Zie, hier is een ander voorbeeld van de soevereiniteit van God.

In het samenkomen van zowel de herders als de oosterse wijzen om het jonge Kind heen, zie ik God die Zijn gunsten betoond, zoals het Hem behaagt. En terwijl ik het zie, roep ik uit : "Ik dank U, Vader! Heere des hemels en der aarde; dat Gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen, en ze aan kinderkens geopenbaard hebt; ja Vader, want alzo is geweest het welbehagen voor U."

Hierin zien we nog een ander voorbeeld van Gods soevereine wil. Lang geleden waren er veel weduwen in Israël in de dagen van Elia de profeet, maar tot geen van hen werd hij gezonden dan tot de vrouw in Sarepta Sidonis. Er waren zoveel die onder de Joden wijzen genoemd werden, maar aan geen van hen verscheen de ster. Hij scheen echter wel op heidenogen en ging een uitverkoren gezelschap van de einden der aarde voor om hen aan de voeten van Immanuël neer te laten buigen.

Soevereiniteit kleedt zich in deze zaken in het gewaad van de ontferming. Het was grote ontferming die de lage staat van de herders aanziet. En het was grondeloze ontferming die een groep mensen riep uit landen die in duisternis lagen om hen wijs te maken tot zaligheid.

Ontferming met haar schitterende juwelen om, was met Goddelijke soevereiniteit aanwezig in de nederige verblijfplaats van Bethlehem. Is het niet een heerlijke gedachte dat zowel rond de kribbe van de Zaligmaker als rond Zijn troon in de hoogste hemelen deze twee eigenschappen elkaar ontmoeten? Hij maakt zichzelf bekend – en hier komt de ontferming – maar alleen aan hen die Hij

verkoren heeft – en hierin toont Hij dat Hij Zich zal ontfermen over wie Hij Zich ontfermt en Hij barmhartig zal zijn jegens wie Hij barmhartig is.

De wijzen aanbaden Hem. We kunnen eigenlijk niet een Christus aanbidden Die we niet kennen. "Aan de onbekende God." is een armzalige aanbidding. Maar o, als u aan Jezus Christus denkt, Wiens uitgangen zijn van ouds, van de dagen der eeuwigheid, de eeuwig-geboren Zoon van de Vader. Als u Hem naar de aarde ziet komen om Mens te worden, één van wezen met Zijn moeder, en u weet en begrijpt waarom Hij gekomen is en wat Hij gedaan heeft toen Hij kwam, dan moet u toch wel neervallend Hem aanbidden?

Wij aanbidden Jezus. Ons geloofsoog ziet Hem van de kribbe tot het kruis gaan en van het kruis meteen naar de troon. Daar waar de Heere woont, temidden van de onverdragelijke glorie van Gods tegenwoordigheid staat de Man, dezelfde Man die in Bethlehem in de kribbe lag te slapen. Daar heerst Hij als Heere der heren. Onze zielen aanbidden Hem opnieuw.

U bent onze Profeet: ieder woord dat U spreekt, Jezus, geloven wij en we verlangen U te volgen. U bent onze Priester: Uw offer heeft ons gereinigd; wij zijn in Uw bloed gewassen. U bent onze Koning: beveel en wij zullen U gehoorzamen; ga ons voor en we zullen U nalopen. Wij aanbidden U. We zouden er meer tijd aan moeten besteden om de Christus te aanbidden. Hem moet altijd de meeste eerbied bewezen worden.

*"Komt, knielen wij voor Jezus samen, met vrolijk uitzicht op ons lot!
Het is volbracht, volbracht, ja amen
het is voor ons volbracht bij God."*

Uit: De wijzen, de ster en de Zaligmaker, van C.H. Spurgeon.

Steeds Dezelfde

"Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en in der eeuwigheid."

Hebreë 13 : 8

Bij de wisseling van het jaar worden we bijzonder bepaald bij wat voorbij gaat. Ook het jaar AD 2017 is op oudejaarsdag weer ten einde. En zo gaat het jaar op jaar. Alles gaat hier naar het einde. Maar de geschiedenis loopt uit op de voleinding. God bereikt door de jaren heen zijn doel. Zijn heilsplan wordt vervuld. Zijn raad zal bestaan. Hij zal al Zijn welbehagen doen. Dat ligt vast in Zijn onveranderlijkheid. Want Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde en in der eeuwigheid. In de brief aan de Hebreë 13 staat Christus en Zijn werk centraal. De apostel schrijft aan christenen die nog veel leefden bij de ceremoniën van het oude verbond. Daaraan hechtten ze nog veel waarde, naast het geloof in Jezus. Ze worden vermaand om de grond en kracht van het geestelijke leven niet te zoeken in die schaduwen of in welke uiterlijke vorm dan ook. Beschamend ook voor ons, want we zoeken soms onze steun en zaligheid in allerlei zaken buiten Christus. Dit getuigenis van Jezus Christus Die Dezelfde blijft wijst ons op het enige fundament. Bent u door genade afgebracht van alle eigen steun en gezet op die vaste grond van Christus' verdienste? Hoe nodig dat we die vastigheid hebben gekregen! Dan weet u wie Hij gisteren, in het verleden voor u was. Daar kan veel bestrijding op komen. Twijfel en aanvechting maken het moeilijk. Wat ligt er dan een troost in de waarheid dat Jezus Dezelfde blijft. Een mens is veranderlijk. Wat kan er veel wankelen in ons leven. We kunnen op een ander laat staan op onszelf niet aan!

In het leven en de oefeningen van het geloof zijn er veel wisselingen. Soms vrees ik dat ik het me heb ingebeeld, of dat het allemaal mijn eigen werk is. Ik kan het oude jaar niet anders dan met schuld en tekort afsluiten. Laat dan het evangelie van de onveranderlijkheid van Jezus Christus uitkomst bieden! Hij is steeds Dezelfde. Wat krijgt Hij daarin veel betekenis! Want niets kan hier zijn stand behouden. Ook mijn ondervinding en mijn eigen werk kan voor God niet bestaan. Van mezelf heb ik niets om te voldoen. Voor de zondaar die alles kwijt raakt, mag deze Zaligmaker veel waarde krijgen. Wat een wonder, de vergeving in Hem te vinden en op Zijn gerechtigheid te bouwen. Hij betoont dan heden Dezelfde te zijn die Hij ook gisteren was. In Zijn gewilligheid, in Zijn ontferming, in zijn trouw. Zowel de eigenaam Jezus als de ambtsnaam Christus staan hier vermeld. Met inzet van heel Zijn bestaan heeft Jezus geleefd en geleden. In zijn zondaarsliefde gaf Hij alles tot in de kruisdood toe. In al Zijn arbeid als Borg en Middelaar zijn de schaduwen van het oude verbond volkomen vervuld. Dat is de troostvolle boodschap in de brief aan de Hebreë 13. Vandaar de terugkerende vermaning om in geloof tot Christus te gaan. Dat toevlucht nemen is kenmerkend voor het geestelijke leven. Wonder van genade, om in deze Heiland de vaste grond te vinden, dankzij zijn ontfermingen. Dat houvast in het heden geeft vertrouwen voor de toekomst. Wat er ook verandert, Zijn volbrachte werk is vast.

Hij is de volmaakte Zaligmaker. In Hem alleen is de verlossing te zoeken. Zijn zaligheid is te verkrijgen door het geloof in Hem. Is dit ons houvast? De enige troost in leven en sterven? Bij alles wat verandert en wijkt, blijft dit fundament onwrikbaar staan. Geen rijker troost bij het wegglijden van het jaar dan deze waarheid: Hij blijft Dezelfde!

Wie de geschonken Borg mag kennen in Zijn namen, krijgt Hem steeds meer lief. Hij blijft getrouw in het Zaligmaken. Een zondaar die de rampzaligheid zich waardig heeft gemaakt, mag Hem in die naam Jezus aanroepen!

De naam Christus wijst op Zijn zalving. Hij is van Godswege aangesteld en bevoegd en bekwaam om zondaren tot de zaligmakende kennis te leiden. Dat is voortdurend zijn werk. Hij is getrouw aan Zijn roeping. Zo mag het geloof alles overgeven in Zijn hand.

Omdat Jezus Christus niet verandert, houdt Zijn werk zijn waarde. Hij kent geen verandering. Nooit. In eeuwigheid, dat wil zeggen: elke dag, elk moment is Hij Dezelfde. Zoals Jezus Christus Zich openbaarde in Zijn leven op aarde, zo is

Hij nog. Mag u heden Hem kennen in Zijn reddende liefde, dan is Hij morgen Dezelfde tot uw behoud. U hoeft niet te vrezen dat Jezus in de toekomst een Andere zal zijn. Deze onveranderlijkheid is oorzaak van hoop en troost. Dan blijft alles van het oude jaar achter, het licht van het nieuwe jaar mag gloren. Je krijgt de Middelaar in Zijn heerlijke namen steeds meer lief. Daarin ligt de garantie voor de heerlijke toekomst. Hij is de volkomen Verlosser en zal alles vervullen met Zijn heerlijkheid.

De tijden worden donker. Wat zal het nieuwe jaar ons brengen? De veranderingen in kerk en wereld zijn gigantisch. De strijd wordt zwaar. De ure der verzoeking is bezig te komen over heel de aarde. Zalig als we door de onderhoudende genade van de Heilige Geest steeds alles mogen leggen in de hand van deze Koning. Hij zal nooit veranderen of tegen vallen, ik vind rust in Hem die gisteren en heden Dezelfde is en tot in eeuwigheid!

*Hendrik Ido Ambacht
ds. J.P. Boiten*

Draagt elkanders lasten

Beste lezer,

Laatst kwam de postbode, wat folders, tijdschriften én een paar kaarten brengen. DÍe worden als eerste gelezen.... Binnenkort zullen ook bij u weer heel veel kaarten op de mat vallen met goede wensen voor de komende tijd. Ik hoop én bid dat het voor u ook een gezegende tijd zal zijn!

Ik wens u allen gezegende kerstdagen toe, dagen waar de Ster uit Jakob mag schitteren voor u allen. Maar ook dat u mag gedenken aan alles wat de Heere in uw leven heeft gedaan het afgelopen jaar en dat Hij uw Steun en Toeverlaat mag zijn voor het nieuwe jaar.

Bij de kribbe

Midden in de donk' re nacht
klinken zuiv' re eng' lenkoren.
Blij doen zij een lofzang horen:
Jezus Christus is geboren,
God zij ere toegebracht!

Slechts een arme beestenstal,
zonder praal of machtsbetoning,
is de nederige woning
van de grote Hemelkoning,
Die Zijn volk verlossen zal.

En de herders knielen neer,
schuchter en met heilig beven,
want dit Kind is hun gegeven
als de Redder van hun leven,
als hun Heiland en hun Heer'.

Welk een glans en majesteit
schittert hier 't geloofsoog tegen!
Welk een rijkdom, welk een zegen
wordt hier door 't geloof verkregen,
voor de tijd en d'eeuwigheid!

(Christien de Priester)

Verjaardagskalender

11 januari
Wilma Minnis,
Arduinlaan 20, 9743 TG Groningen

2 februari
Mevr. S. Vlietstra,
Doverstraat 13, 2014 DC Haarlem

4 februari
Jaap Visserman,
Workumstraat 18,
8304 DP Emmeloord

Brievenbus

Fam. J. Koppert,
Beelstraat 43,
2672 AB Naaldwijk

Alma Sierreveld,
Vuurpijlstraat 20 B,
3053 EZ Rotterdam

Puzzelhoek

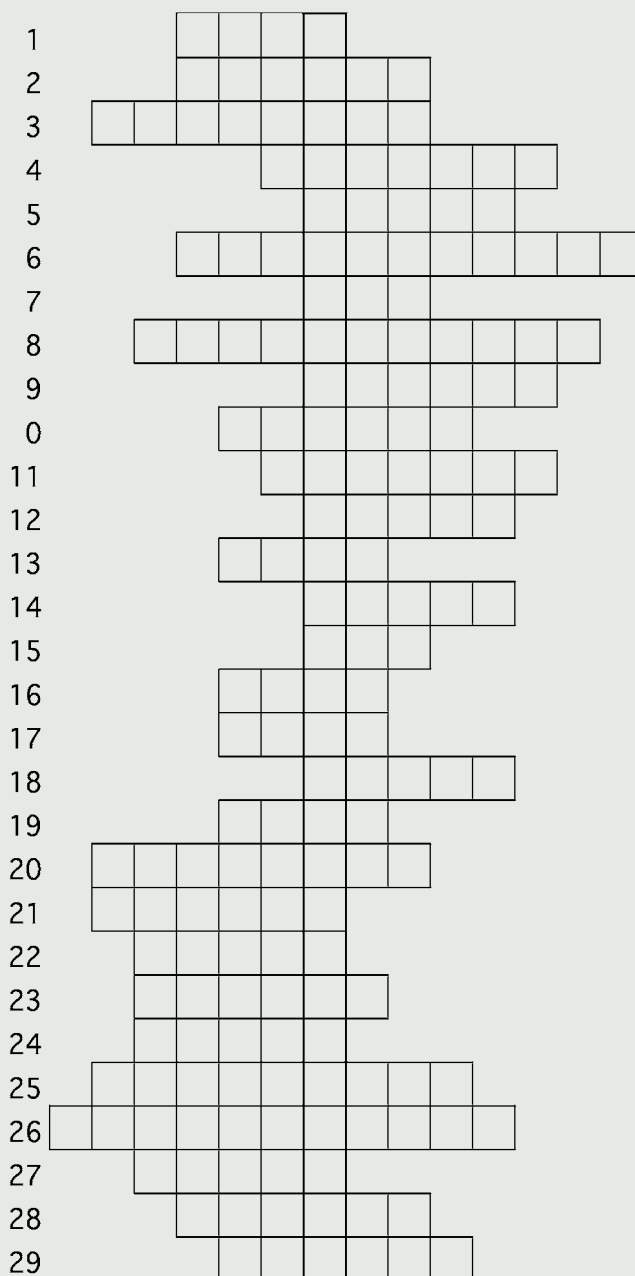
Voor deze puzzel moet u op zoek naar
29 antwoorden uit het de Bijbel.
In het dik omljnde vak kunt u de
oplossing lezen. Die kunt U insturen tot
31 januari.

Het gebeurt soms dat er een typefout in
de puzzel is geslopen. Gelukkig blijkt uit
alle goede inzendingen, dat het u toch
weer gelukt is om de juiste oplossing te
vinden. De oplossing van de november-
puzzel is: "Ik ben de ware wijnstok"

Vriendelijke groeten van:
Willeke Breederveld
Capellerij 3
3252 CG GOEDEREDE
telefoon: 0187-492281
email: wbreederveld@solcon.nl

1. Hoe heet de broer van Jakob (Genesis 25)
2. Naar welke plaats vluchtte Mozes? (Exodus 2)
3. 'Beroep' van Aäron (Leviticus 1)
4. Welke staf kreeg Mirjam voor haar 'gemor'? (Numeri 12)
5. Hoe heet de vrijstad voor de Manassieten? (Deuteronomium 4)
6. Welk bijzonder bovenkleed vond Achan in Jericho? (Jozua 7)
7. Waarmee maakte Delila het haar van Simson vast aan een weversboom? (Richteren 16)
8. Naomi keerde terug naar Bethlehem. Tijdens welke oogst? (Ruth 1)
9. Vader van Samuël. (1 Samuël 1)
10. Welke koningin komt Salomo bezoeken? (2 Koningen 10)
11. Welk bijzonder boek wordt in het 18^e regeringsjaar van Josia gevonden? (2 Kronieken 34)
12. Hoe heet de vader van Zadok? (Nehemia 2)
13. Hoe heet de vader van Mordechai? (Esther 2)
14. Naam van de 2^e dochter van Job (Job 42)
15. Hoe wordt het 'hemels koren' genoemd? (Psalm 78)
16. Wat vergadert de mier in de oogst? (Spreuken 6)
17. Welk levend dier is beter dan een dode leeuw? (Prediker 9)
18. Welke kleur hebben de haarlokken van de Bruidegom? (Hooglied 5)
19. Vader van Jesaja (Jesaja 1)
20. Waar woonde Jeremia (Jeremia 1)
21. Welke dieren lopen op de berg Sion? (Klaagliederen 5)
22. Hoe was de smaak van de boekrol in de mond van Ezechiël? (Ezechiël 3)
23. Eén van de vrienden van Daniël (Daniël 1)

24. Vrouw van Hosea (Hosea 1)
25. Wat is er met de most gebeurd? (Joël 1)
26. Beroep van Amos (Amos 7)
27. Waarmee ging Jona naar Tarsis? (Jona 1)
28. Wie is de zoon van Beor? (Micha 6)
29. Voor welke stad moest Nahum een last schrijven? (Nahum 1)

GEEN PLAATS VOOR HEM.....

*Voor ieder was een plaats in Davids stad,
een rustbank stond gereed om 't overnachten.
Een stroom van reizigers, vaak moe en mat,
kon 't eeuwenoude Bethlehem verwachten.
De deuren zouden gastvrij openstaan
en niemand moest ontmoedigd verder gaan.*

*En dan die jonge man daar met zijn vrouw?
Voor hen was juist een rustplaats heel hard nodig:
De tijd brak aan waarop zij baren zou
en naad're uitleg was hier overbodig.
En toch, géén plaats voor hen in deze nacht;
géén plaats voor 't Kind, Dat spoedig werd verwacht!*

*Tenslotte in een vuile beestenstal
werd Christus, Gods geliefde Zoon geboren.
Hij, Die de Koning is van het heelal,
werd arm, opdat Zijn volk, zo diep verloren,
door Hem verlost zou worden van de schuld
en met genadegaven rijk vervuld.*

*Hij klop aan harten, zondig en onrein,'
Die walgelijk en vuil zijn door de zonden;
aan harten die voor Hem gesloten zijn,
waarin voor Hem geen woonplaats wordt gevonden.
Hij roept: "Doe open, neig tot Mij uw oor!"
Maar wie geeft aan Zijn nodiging gehoor?*

*Wij leven van nature zonder God
en zitten vol met kopen en verkopen;
voor satans lokstem met zijn schijngenoet
staan onze hartedeuren altijd open.
Maar voor de nodigende Heiland niet,
we letten niet op 't goed dat Hij ons biedt...*

*"Schuif, Heere, Zelf de grendelen opzij
en wil mij door Uw Woord en Geest mij leiden en regeren.
Doe mij als een gewillig' ondergaan,
aan U verbonden, in Uw wegen gaan".*

*"Mijn hart is aan een beestenstal gelijk..
Maar U werd in een beestental geboren,
Om armen op te rapen uit het slijk
en mensenharten, onrein en verloren,
te reinigen voor 't eerst en telkens weer;
te maken tot een tempel, U ter eer."*

Christien de Priester uit
"DE GROOTSTE SCHAT",
uitg Den Hertog, Houten, 1994.

De zekerheid van het geloof

'Als God voor ons is, wie zal dan tegen ons zijn?' Romeinen 8 : 31b.

Het kan een opluchting zijn om na de drukte waarmee we het voorgaande jaar hebben afgesloten nu de rust van het nieuwjaar te ervaren. Dezelfde sfeer van een verraste opluchting doortrekt dit gedeelte van Paulus' Romeinenbrief dat bekend staat als 'het zegelied', een overwinningslied! Dit loflied is eigenlijk de samenvatting van het betoog dat Paulus in de voorafgaande hoofdstukken zorgvuldig heeft opgebouwd. In dichterlijke proza brengt de apostel onder woorden dat de verlossing door Jezus Christus genoeg is voor heden en toekomst, voor ons leven en sterven. 'Wat moeten wij hier verder over zeggen?' Er is niets meer aan toe te voegen wat door Paulus is beschreven: alles ligt erin besloten! Het loflied gaat over de 'vrede bij God', levend onder een nieuwe Geest die onze zwakheid te hulp komt. Daarom geldt: 'Als God voor ons is, wie kan dan tegen ons zijn?' Paulus omschrijft de zekerheid van dat vertrouwen in dit loflied. Het is gebaseerd op wat God in Christus heeft gedaan en het geeft moed in alle aanvechting van dit leven. De zekerheid van het geloofsvertrouwen steunt op Gods eigen werk, dat is het fundament. God die zelfs Zijn eigen Zoon niet gespaard maar voor ons allen overgegeven heeft, zal ons ook met Hem alle dingen schenken. In ons geloof gaat het om de beloften van God!

Dat gebeurt omdat de Heilige Geest die beloften aan ons geeft en in ons werkt, zodat wij die geloven. Het gaat om een gelovig aanvaarden van de genade die God in Zijn Zoon aan ons schenkt. Dat

wil zeggen dat de geloofszekerheid er bij ons in de eerste plaats niet is, maar veel meer iets is dat God aan mij toezegt. Want de grondslag voor de geloofszekerheid ligt buiten mij in de waarheid van Gods Woord. Het oprechte geloof durft zich God niet als een verdachte voor te stellen. Wij willen geen kwade gedachten van en over God hebben. Ook niet op de momenten dat wij twijfelen of vastgelopen zijn, de nood drijft ons uit tot Gods beloftewoord. Hoewel wij ons kruis moeten dragen en allerlei moeite en zorg zullen doorworstelen. Het leven is voor Gods kinderen niet alleen een bruiloft. God heeft lachende, maar misschien meer huilende kinderen. God voor ons, betekent dus niet een vrijstelling van lijden. Wat betekent het dan wel? Nou dit, dat je niet door het lijden onder de voet wordt gelopen. Als je tegenspoed moet ondergaan, gebeurt dat om gelijkge maakt te worden aan het beeld van Gods Zoon: Jezus Christus. Daartoe vormt God u in dit jaar. Er zullen bestrijdingen, aanvechtingen van de satan zijn. Die grote tegenstander is nooit voor u, hij is altijd tegen u en ook in dit jaar gaat hij rond als een briesende leeuw met klauwen, zoekende wie hij mag verslinden. Ik raad u aan de kracht van uw tegenstander niet te onderschatten, voordat je het weet heeft hij je overwonnen. Hij is machtiger dan je denkt. Maar er is er wel EEN van Wie hij het moet verliezen, God, God alleen!

Nee, de Heere neemt de aanvechtingen van de satan niet bij u weg. Hij spaart u niet tegen alle verzoeken, maar Hij

houdt u wel onder die aanvechtingen staande, zodat u het uit kunt houden. God bewaart ons voor de ondergang. Ja, wat nog veel meer is: al dat rukken en trekken aan ons door de boze, brengt ons alleen maar dichterbij God. Wij willen niets liever dan schuilen bij de Heere, zoals een kind zich tegen de moederborst aan nestelt. En vanuit die zorg van God voor ons, zeggen we in die blijde geloofszekerheid tegen de boze: 'Als God voor ons is, wie zal tegen ons zijn!'

Wij weten het toch dat de hele wereldgeschiedenis en het verloop van uw persoonlijk leven alleen een ontvouwing is van Gods wijze raad. In die raad zijn de tegenspoeden schakels in de keten van het geheel. Alles, zelfs het kwaad, moet medewerken ten goede, voor het allerbeste dat nog komt. God voor ons, betekent dat we nieuwe bestaansgrond hebben ontvangen. Dat heet genade! Niet

verdiend en toch gekregen, dat is de grootste zegen van de zekerheid van het geloof die verankerd ligt in Christus. We dachten: alles is verloren, maar alles is juist in Christus gewonnen. Niets, helemaal niets kan ons scheiden van Hem. Kijk, dat is de zegen van Gods liefde voor ons.

Benschop
Ds. C. Bos

Ouderen en vallen (3)

Het laatste artikel over dit onderwerp. In de week van van 2 t/m 8 oktober 2017 was de jaarlijkse Valpreventieweek. Misschien heeft u er wel over gelezen. Men vraagt dan extra landelijke aandacht voor valrisico en -preventie. Dit is ook nodig. Want de groep ouderen groeit in Nederland en we willen graag allemaal zolang mogelijk gezond blijven. Tegenwoordig zijn er zelfs cursussen te volgen over dit onderwerp, speciaal voor ouderen. Als u geïnteresseerd bent informeer dan eens bij uw plaatselijke welzijnsorganisatie, bij de thuiszorg of uw huisarts. Een vakdocent geeft les, veel praktische oefeningen worden gedaan die gericht

zijn op het versterken van de benen, het bevorderen van de fitheid, het opstaan vanuit stoel en bed en balansoefeningen. Om u veilig te voelen moet u in ieder geval stevig op uw eigen benen staan! Maar wat als het gebeurt en u struikelt in uw huiskamer? Wat kunt u dan het beste doen? Hierover wil ik u graag wat tips geven met de hoop dat u nooit zult vallen. En als het gebeurt dat u zich dan iets herinnert van deze tips.

We liggen op de grond en dan....?

Voor veel oudere mensen is het moeilijk om uit zichzelf overeind te komen. Probeer eerst op uw buik te rollen, druk uzelf omhoog, kruip op handen en knieën

naar een stevig meubeltje dat voldoende steun biedt om overeind te komen. Een klein bijzettafeltje is bijvoorbeeld niet geschikt. Houd het meubel stevig vast. Zet één voet plat op de grond. Probeer met steun van beide armen en één been overeind te komen. Soms is de trap het geschiktst om u langzaam aan op te trekken. Probeer uit hoe gemakkelijk het voor u is om op deze manier overeind te komen. Veel ouderen verliezen namelijk de handigheid om zich op de buik te draaien als ze op de rug terecht gekomen zijn. Deze beweging is echter essentieel om zonder hulp van anderen weer rechtop te komen. Als u pijnlijke knieën heeft, of bijvoorbeeld door de val uw arm, pols, of rib heeft gebroken, kunt u vaak niet meer op handen en knieën rondkruipen. Echter, soms kan iemand dan nog wel op de billen of liggend op één zijde rond schuifelen. Zo kunt u proberen een telefoon of een alarmtoestel te bereiken om hulp in te roepen. Als het niet lukt om overeind te komen dan is het belangrijk dat u niet afkoelt. Als u op een koude vloer ligt, verliest u snel veel warmte. Trek alles naar u toe wat zich binnen handbereik bevindt en wat als isolatie kan dienen, zoals kussens van stoelen, lakens, tapijtjes, hand-doeken, kledingstukken, enz. Maar hopelijk komt het zover niet.

Als u merkt dat uw evenwicht niet meer zo goed is, u loopt moeilijk en/of u maakt zich zorgen... Schroom niet hoor, maar neem een alarmsysteem.. Het kan in de vorm van een ketting onder uw kleding of een soort polshorloge. De thuiszorg of de assistente van de huisarts kan u vast meer vertellen. Aan een personalarmsysteem zijn kosten verbonden. Laat u vooraf informeren. Ik las over een mevrouw die in elke pyjama een zak had genaaid waar haar mobiele telefoon inpast. Als ze dan 's nachts naar het toilet moet, heeft ze in elk geval een tele-

foon bij zich. Voor het geval dat er iets gebeurt. Dit kan natuurlijk ook en misschien heeft u nog wel een slimmere tip! Zet ook één of meerdere telefoontoestellen op centrale plekken in de woning. Dit is altijd makkelijk, ook voor dagelijks gebruik. Plaats deze bij voorkeur niet al te hoog. Veel ouderen bellen elke morgen naar een dochter, een vriendin, een nicht of de buurvrouw. Dit is gezellig, het bevordert de sociale contacten. Maar het is ook heel goed. Want zodoende zorgen we voor elkaar. Als de telefoon namelijk niet opgenomen wordt of u kunt niet bellen, dan zal er zeker actie ondernomen worden.

In sommige flats of gemeenten kunt u zich opgeven voor een telefooncirkel. Hoe werkt dit? Bij een telefooncirkel spreekt een vast groepje mensen af om elkaar te bellen, elke dag op een bepaald tijdstip. Een vrijwilliger of iemand van een welzijnsorganisatie belt de 1e persoon op de lijst en opent zo de cirkel. Persoon 1 belt nr. 2, die belt nr. 3 totdat iedereen is gebeld. Als de laatste persoon een telefoontje krijgt is dus bij iedereen alles in orde. Die persoon belt dan naar de vrijwilliger of de welzijnsorganisatie. Zo is de cirkel gesloten.

Mocht er halverwege de cirkel iemand niet opnemen, dan belt de beller naar de vrijwilliger om dit te melden. De vrijwilliger belt dan de volgende persoon op de lijst zodat de cirkel kan doorgaan. Hij of zij belt nogmaals naar de persoon die niet opnam. Wordt er weer niet opgenomen, dan wordt dit gemeld bij de centrale, bijvoorbeeld het kantoor van een welzijnsorganisatie of een zorgcentrum. Daar heeft men een lijst van de deelnemers met medische gegevens, contactpersonen, huisarts etc. en kan men dus actie ondernemen. Persoonlijk vind ik dit een prima iets. Informeer eens bij de afdeling Rode Kruis of de welzijnsorganisatie in uw gemeente!

Beste lezer, beste lezeres, ik hoop dat u gaat nadenken over uw veiligheid in huis. Dit was mijn doel bij het schrijven van de artikelen. Kijk eens goed rond in uw huis, pas het zo nodig aan of neem maatregelen. En probeer verder, als het mogelijk is, regelmatig een rondje te lopen. Het liefst in de buitenlucht. Want blijven bewegen is heel belangrijk. Zo doen we een appèl op onze spieren, blijven langer fit. Bij een struikeling of val zullen we dan adequater kunnen reageren.

Ik wens u aan dit einde van het jaar Gezegende Kerstdagen toe en een voorspoedig, valvrij 2018!

Met een vriendelijke groet,
Marianne Tanis

Colofon

Dagelijks bestuur van de Stichting:

Ds. C. Bos, voorzitter, PKN (hervormd)
Benschop

Ds. J.A.H. Jongkind, secretaris,
PKN (hervormd) Brandwijk

Dhr. M.C. Paul, penningmeester,
PKN (hervormd) Dirksland

Ds. J.P. Boiten, eindredacteur,
Christ. Geref., H.I. Ambacht

Eindredacteur:

Ds. J.P. Boiten, Antoniuslaan 53, 3341
GA Hendrik Ido Ambacht,
Tel. 078 2000 512

Tevens adres voor kopij.

e-mail : j.p.boiten@filternet.nl

Medewerkers:

Ds. J. van Amstel, Christ Geref., Ede
Mevrouw W. Breederveld,

PKN (hervormd) Goedereede

Ds. C. Harinck, Gereformeerde
Gemeenten, Kapelle

Rev. W. de Jong, Chr. Reformed Church,
Straffordville, Ontario, Canada

Mevrouw M.A. Tanis, Christ. Geref.,
Goedereede

Ds. J. Willemsen, PKN (hervormd)
Dirksland

Abonnementen:

Dit blad verschijnt in de eerste week van elke maand (10 maanden van het jaar); Alle chronisch zieken kunnen dit blad gratis ontvangen; de abonnementsprijs is € 10 per jaar; het banknummer is: NL40 INGB 0000 9389 39 ten name van Stichting Kracht naar Kruis te Den Haag; mailadres voor algemene berichten info@krachtnaarkruis.net; opgave nieuwe abonnees en adreswijzigingen aan:

abonnee@krachtnaarkruis.net of KnK,
Anthon van der Horstlaan 56,
3752 VP Bunschoten-Spakenburg,
tel 033 2984332; alle informatie over
KNK kunt u vinden in
www.krachtnaarkruis.nl